

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniš sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 9. — Štev. 9.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 14, 1941 — TOREK, 14. JANUARJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NOVO ITALJANSKO POVELJSTVO

GENERAL CAVALLERO IMENOVAN KOT VRHOVNI POVELJNIK V ALBANIJ. . . GEN. SODDU SE JE IZ "ZDRAVSTVENIH" OZIROV UMAKNIL. . . CAVALLERO ZVEST FAŠIST

Dva meseca je general Ubaldo Soddu skušal zadržati Grke v Albaniji, pa se mu ni posrečilo in se je "iz zdravstvenih ozirrov" včeraj odpovedal svojemu mestu kot vrhovni poveljnik italjanske armade v Albaniji. Na njegovo mesto je Mussolini takoj imenoval šefa laškega generalnega štaba generala Ugo Cavallero.

General Soddu je star 57 let in je bil v vsaki vojni, ki jo je imela Italija iz leta 1900.

Ko je 6. decembra maršal Pietro Badoglio odstopil kot šef generalnega štaba, je njegovo mesto prevzel general Cavallero, ki bo tudi še dalje, navzlic temu, da je prevzel vrhovno veljstvo v Albaniji, obdržal mesto šefa generalnega štaba.

Ko se je v pričetku novembra pričelo Lahom v Albaniji zelo slabo goditi, je odstopil tedanji vrhovni poveljnik general Sebastiano Prasca in je 9. novembra njegovo mesto prevzel general Soddu. Sedaj pa se dogodki v Albaniji tudi zelo slabo razvijajo za Lahe in bo treba kaj resnega pričeti, da bodo Grki vstavljeni, vsled česar je bilo treba premembe v vojaškem poveljstvu.

Vojaški krogi pričakujejo sedaj v Albaniji važne dogodke, kajti njihovo reklo je, da

"sredi reke ne kaže preminjati konja" brez prav velikega vzroka, ki se bo najbrže v kratkem pokazal. Politčno bo ves albanski položaj združen, kajti general Cavallero je tast albanskega podgovernorja Fr. Giacomini di San Lavino in je bil zvest fašistični stranki, vsled česar bosta stranka in vojaštvo skupno delovala.

Odkar je bil general Soddu poslan v Albanijo, je bilo o njem le malo slišati, toda njegov odstop spominja na razne druge premembe v vojaškem poveljstvu.

Maršal Pietro Badoglio je odstopil kot šef generalnega štaba 6. decembra; grof Cesare Maria de Vecchi je 7. decembra odstopil kot guverner Dodekaneskih otokov, admiral Domenico Covagnari pa je 8. decembra odstopil kot šef mornariškega generalnega štaba in kot mornariški podtajnik.

O vseh je bilo uradno poročano, da so odstopili "na lastno prošnjo."

Novi poveljnik general Cavallero je star 60 let in je leta 1925 pomagal Mussoliniju prevzeti italjansko armado. V letih 1912 in 1913 se je bojeval v Libiji, v svetovni vojni pa je pomagal reorganizirati italjansko armado po veliki katastrofi pri Kobaridu.

Divjaško ravnanje z umobolnimi

V Philadelphiji, Pa., se je začel proces proti trem uslužbencem državne umobolnice v Byberry. Otoženi so uboja.

Mrs. Mary Motto je izpovedala pred sodiščem, da je bil njen 69 letni slaboumni oče William J. Williamson poslan po naročilu zdravnikov v omenjeno umobolnico.

Dne 18. oktobra so ga uslužbenec Russel E. Brough, Daniel McElhone in Thomas F. Ryan tako pretepli, da je umrl. Njegovo truplo je bilo tako pokrito z ranami in njegov obraz tako izmalčen, da ga hči ni mogla spoznati.

Omenjena trojica je baje zakrivila smrt še nekega drugega bolnika. Vsi trije so bili pridržani brez jamščine. Zagovarjati se morajo zaradi uboja.

Francija živi iz rok v usta

Iz Vichy, glavnega mesta neokupirane Francije, poročajo, da v Parizu že resno čuti pomanjkanje živil. Vsled slabega vremena je promet resno oviran.

Brez nakaznic ni mogoče dobiti živil, obleke in kuriva. Dolej je še šlo nekako, toda z nastopom hude zime, so zavladale v francoski prestolnici obupne razmere. Prebivalstvo živi dobesedno iz rok v usta. Vse težko pričakuje ameriške pomoči, ki bo že vsaj o troke rešila pred stradanjem.

Staracev nečak padel

Iz Rima poročajo, da je padel na grški fronti Stefano Starace, nečak bivšega generalnega tajnika fašisti čne stranke Achila Starace.

Nova kitajsko-ruska pogodba

Kitajska in ruska vlada sta se sporazumeli glede zamenjave kitajskih kovin za ruski vojni material. Zamenjano blago bo predstavljalo vrednost sto milijonov dolarjev.

Ponarejeni stotaki

Mehiška policija je na sledu družbi, ki izdeluje in spravlja v promet izorno ponarejene stodolarske bankovce. Bankovci so tako dobro ponarejeni, da jih izveščani bančni uradniki komaj ločijo od pravih.

Cerkev in zaklonišče v Vatikanu

Včeraj je bila v Vatikanu odprta cerkev, ki je obenem zaklonišče in je varna pred bombami. V stavbi je tudi poseben prostor za prvo zdravniško pomoč.

Peščeni viharji v Libiji

Nad bojiščem v Libiji so včeraj divjali močni peščeni viharji in od severa so pihali mrzli vetrovi, vsled česar so bili tako angleški kot italjanski aeroplani navezani na tla. Tobruk je od vseh strani obkoljen in čaka ga ista usoda kot je zadela Bardijo.

SMITH ODOBRAVA PREDSEDNIKOVO POLITIKO

Svoječasni predsedniki kandidat se povsem strinja s predsednikom Rooseveltom, da je treba Angliji čim izdatneje pomagati. — Landon o udeležbi Amerike v vojni.

Dolgoletni governer države New York in svoječasi predsedniški kandidat Alfred E. Smith se zadnja leta ni strinjal z Rooseveltovo politiko, zdaj je pa zopet zanj.

Nedavno je v svojem radijskem govoru izjavil, da mora vsak rdečerkvni Amerikane odobravati Rooseveltovo politiko glede najizdatnejše pomoči Angliji. Precej trpkih besed je posvetil dobro financirani skupini takozvanim "pomirjevalcem", ki so agentje diktatorjev ter slepo orodje v njihovih rokah.

Smith je priporočal povečano produkcijo vojnega materiala ter odobril program glede izročitev nadaljnjih ameriških rusilcev Angliji.

— Za vsako ceno, — je vzkliknil, — mora biti ocean-ska pot med Ameriko in Združenimi državami prosta.

— Dolej ni ameriški narod vpošteval resnosti položaja.

Zdaj ne živimo več v normalnih razmerah. Na račun narodnoobrambnega programa se bomo morali marsičemu odreči.

V Tulsu, Okla., je rekel Alf M. Landon, ki je pred štirimi leti kandidiral za predsednika na republikanskem tiketu, pa je bil poražen:

— Udeležba Združenih držav v sedanji vojni bi bila za ameriški narod hušji udarec kot pa Hitlerjeva zmaga.

Landon privoščil Angležem zmago ter priporočal materialno in denarno pomoč Angležem, nikakor pa ne misli, da bi angleška zmaga zajamčila Ameriki varnost.

— Ako zmaga Hitler, — je rekel, — nas čakajo huda in težka leta. Če se pa vmešamo v vojno in pošljemo svoje vojaštvo v Evropo, se moramo pripraviti na gospodarski, socialni in politični polom.

Vojna poročila

Vojna v Albaniji

V Atenah je bilo uradno naznanjeno, da je položaj grške armade zelo ugoden. Dasi pa je znano, da je bilo včeraj mnogo vročih bojov, o njihovem izidu ni bilo ničesar poročanega. Zlasti pa ni nikdar omenjen kraj, kjer se je kaj važnega zgodilo.

Glavni vojaški stan poroča, da je bilo nekaj bojov in da je bilo tudi vjetih nekaj Italjanov, med njimi dva častnika. V grške roke so tudi padli stitje tanki.

V svojem prodiranju so Grki našli več ranjenih Italjanov, katere so njihovi tovariši pustili, ko so se umaknili. Italjani svoje utrjene postojanke navadno obdajo z ograjo bodeče žice. Grki so več takih utrjenih postojank zavzeli in italjanski ujetniki so jim povedali, da so šele pred kratkim prišli iz Italije v Albanijo, deloma z ladjami, deloma pa z aeroplani.

Po albanskih gorah je zapadel nov sneg in zavladal je zelo hud mraz, ki ovira obe armadi. toda Italjani se preveč ne branijo. Poročilo pravi, da skoro vsako novo postojanko Grki zavzamejo z bajonetnim napadom.

Na cesti iz Klisure v Valoni so Grki na več krajih prebili laško črto.

Grški vojaki, ki se vračajo s fronte, pripovedujejo, da se Italjani zelo slabo upirajo. Po vseh poročilih, ki pridejo s fronte, je tudi mogoče sklepati, da je že v teku močna ofenziva proti Valoni in bo najbrže najmočnejša ofenziva v sedanji vojni.

Navzlic temu, da Grki priznajo, da se italjanska črta na mnogih krajih ruši, vendar še

ni bilo potrjeno poročilo, ki je prišlo iz Jugoslavije in ki zatrjuje, da so Grki že zavzeli Tepeleni, ki je močna trdnjava in brani cesto, ki so jo Italjani zgradili od Klisure do Valone.

Pomorska bitka pri Siciliji

Pred dvema dnevoma je prišlo do velike pomorske bitke med angleškimi in italjanskimi bojnimi ladjami pri zelo utrjenem malem otoku Pantelleria, južno od Sicilije. V tej bitki je bil potopljen en italjanski rusilec.

Kmalu pa so prileteli italjanski in nemški bombniki in

(Nadaljevanje s 3. strani.)

MURRAY BRANI PRAVICO ŠTRAJKARJEV

Nekateri kongresniki skušajo pod raznimi pretekami prikrajšati delavce v njihovih pravicah. — Razlika med Anglijo in Ameriko.

Philip Murray, novi predsednik CIO, je odgovoril tistim kongresnikom, ki skušajo omejiti pravice v vojnih industrijah zaposlenih delavcev. Pri vsaki priliki namreč podarjajo, da bi delavci v tovarnah, katere izdelujejo vojna naročila, sploh ne smeli zaštrajkati.

Demokratski kongresnik iz Georgije Vinson je naprimer rekel z oziroma na pretečo stavko pri Ranger Corporation v Farmingdale, L. I.: — Protij temu moramo nekaj ukreniti!

Murray mu je odgovoril:

— Nerodno je, ker imamo v tej deželi preveč mazačev, ki nam ponujajo vsakovrstna zdravila. Poglejmo Anglijo, ki

Delavski pregled

PREPREČENA STAVKA V ZRAKOPLOVNI TOVARNI V FARMINGDALE, L. I.

Posredovanje uradnika narodno-obrambne komisije je bilo uspešno. — V kratkem bodo delavci Ranger Aircraft Engineering Corp. podpisali novo pogodbo.

Med delavci Ranger Aircraft Engineering Corporation v Farmingdale, L. I., je vladala že precej časa velika napetost, ki je prejšnji teden dosegla svoj višek.

Pogodba med njimi in kompanijo je potekla 31. oktobra. Kompanija jo je hotela obnoviti, toda pod starimi pogoji, o čemer pa niso hoteli delavci, večinoma člani unije avt-nih delavcev (CIO), ničesar slišati. Zahtevali so boljše delavske pogoje.

Ranger korporacija ima velika vladna naročila, ki morajo biti čimprej izvršena.

Ker so se pogajanja izjalovila — korporacija je namreč trdovratno vztrajala na svojem stališču — so delavci zapretili s stavko.

Stvar se je začela tako razvijati kakor konci lanskega leta pri Vultee korporaciji v Californiji.

Prejšnji četrtek je imela izbruhniti stavka. Takrat je pa posegla vmes narodno-obrambna komisija in poslala v Farmingdale svojega delavskega posredovalca Johna R. Owensa.

Devet ur se je v hotelu Commodore posvetoval z delavskimi zastopniki in zastopniki korporacije ter jim prigovarjal, naj se premislijo. Bil je uspešen. Nevarnost stavke je bila odvrnjena in sestavljen načrt za novo pogodbo.

Besedilo pogodbe ne bo prej objavljeno, dokler ga ne odobrijo člani locala 661 United Automobile Workers (CIO).

Zvedelo se je pa vseeno, da bo dobilo 250 zdaj zaposlenih delavcev pet centov poviška.

Korporacija bo morala v kratkem najeti 500 novih de-

lavcev, ker bi ji sicer ne bilo mogoče pravočasno izvršiti \$7,500,000 kontrakta za mornariška letala.

Začetna minimalna plača bo 50 centov na uro. Po štirih mesecih bo dobil delavec 55 centov in 60 centov pozneje.

Unija je zahtevala po dveh mesecih 57 in pol centa na uro.

Poleg drugega določa pogodba priznanje unije, ustanovitve odbora za pritožbe in — česar doslej še ni bilo v avt-ni zrakoplovni industriji — osem plačanih praznikov na leto.

Pogodba bo veljavna za eno leto takoj po podpisu delavskih zastopnikov ter bo prepo-vedovala štrajke in izprtja.

Duncan B. Cox, ki je pri pogajanjih zastopal kompanijo, je rekel: —

— Vesel sem, da bo naši korporaciji mogoče izdelati takoj nujna vladna naročila. Besedilo pogodbe je jasno in točno. Uverjen sem, da jo bosta obe stranki odobrili brez vsakih pridržkov.

Ranger Corporation je nekakšna podružnica Fairchild Airplane and Engine Corporation.

PRIPOROČILA DELAVSKE FEDERACIJE

Izvršilni odbor Ameriške delavske federacije je predložil kongresu spomenico vsebujočo priporočila za tekoče leto. Federacija odobrava vse predsednikove odredbe glede obrambnega programa, odločno je pa proti vsakemu poskusu ali načrtu prikrasjanja delavstva v njegovih pravicah.

Federacija pravi, da skuša jo nekateri narodni zastopniki postavno prepovedati oziroma preprečiti stavke. To se pravi na eni strani oboroževati narod za obrambo demokracije, na drugi strani pa demokracijo rušiti.

Voditelji Federacije dobri-vajo znižanje vladnih prispev-

kov za razne vladne agenture, kajti dosti nezaposlenih bo dobilo delo v vojnih industrijah, nikakor pa ne sme vlada pustiti na cedilu tistih nesrečnikov, ki pod nobenim pogojem ne dobe dela drugod kot pri WPA ali pri kakšni slični vladni agenturi.

Po zahtevu Federacije je v Ameriki še vedno osem milijonov oseb brez dela in zaslužka.

Ameriška delavska federacija želi primerno spremenbo Wagnerjeve postavbe, da bi se bolj odgovarjala zahtevam časa in razmer.

Diesov odbor naj dobi dovolj sredstev za zatiranje protiamerške delavnosti. Nadalje zahteva Federacija zgraditev primernih delavskih stanovanj ter izdatnejšo starostno podporo.

Stavka pri Eaton Mfg. Company

Iz Clevelanda poročajo, da je Richard Reisinger, član izvršilnega odbora United Automobile Workers (CIO), naznanil, da bo v petih tovarnah Eaton Manufacturing Company zaštrajkalo pet tisoč unijskih delavcev.

Tovarne so v Saginaw v Michiganu, Cleveland, Ohio, v Detroitu, Battle Creeku, in Marshallu, Michigan.

Razen tovarne v Clevelandu imajo vse vladne kontrakte in izdelujejo dele za letala.

Delavci zahtevajo boljše plače.

Narodno-obrambna komisija bo skušala stavko preprečiti.

"Hitler prihaja!"

V Cincinnati, Ohio, so aretirali in poslali na opazovalnico 21. letnega mladeniča, ki pravi, da je njegovo ime Francis Leon Acree.

Fant je brzojavil predsednikovi ženi, da se bliža Hitler Združenim državam in da je treba poskrbeti za takojšnjo varnost. Prosil jo je tudi, naj takoj pošlje v Cincinnati letalo, ki ga bo odvedlo v Washington, kjer se hoče posvetovati z voditelji ameriške vlade.

Acree je bil šele že enkrat prej v umobolnici, zdaj se mu je pa spet zmedlo.

FLEMING ZAGOVARJA 40-URNI DELOVNI TEDEN

Tovarna, ki hoče, da bi delavci delali več ur, naj jim plača overtime. — To po mnenju mezdno-urnega administratorja ni več kot pošteno.

Na letnem zborovanju "National Consumers League" je govoril col. Philip B. Fleming, načelnik urada, ki skrbi za točno izpolnjevanje postavbe, določujoče minimalne plače in maksimalni delovni čas.

Njegov govor je bil naperjen proti tistim delodajalcem, ki skušajo podaljšati 40 urni delovnik, ne da bi plačali delavcem overtime,

— Značilno je pa, — je za-trdil Fleming, — da se za podaljšanje delovnega tedna ne zavzemajo toliko delodajalci kot pa razni teoretiki, to so ljudje, ki na papirju rešujejo težavne delavske probleme, pa nobenega ne rešijo.

Štirideseturni delovnik je potreben, kajti še vedno je mnogo ljudi brez dela,

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lepšna, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za štiri leta \$18.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

NAUKI ŠPANSKE VOJNE

Čedalje bolj jasno postaja, da je bila španska državljanska vojna nekakšen vzorec sedanji.

Na Španskem sta se tri leta borili dve močni stranki za prvenstvo. Boji so bili vroči, izgube ogromne. Naposled je pa zmagala stranka, ki je imela na razpolago boljše stroje.

Nemci in Italijani, ki so pomagali fašističnemu generalu Francu, so se o tem kaj kmalu prepričali. Imeli so tudi priliko spoznati pomanjkljivosti svojih lastnih vojnih strojev ter jim je bilo mogoče veliko število letalcev izvežbati ne v šolah in na letališčih, pač pa na fronti, kar je vsekakor velikega pomena in važnosti.

Na bojišču so imeli tudi Angleži, Francozi in Amerikanci svoje opazovalce, ki so pazljivo zasledovali vse razvoje ter si zapomnili vse, kar bi jim utegnulo pozneje služiti. Zračni napadi na London in Berlin so le nadaljni razvoji tistih izkustev.

Tako se je naprimer Francu le z močno zračno silo posrečilo zavzeti Teruel. Republikanci so se zabarikadirali v betoniranih zakloniščih na gorskih obronkih, odkoder so jih pregnale bombe iz letal. Artilerija je igrala le podrejeno vlogo.

Najprej so se pojavila nemška zasledovalna letala ter pregnala lojalistične letalce. Nato so završili nemški in laški bombniki svojo nalogo.

V Flandriji in Franciji so posnemali Nemci Francov pohod proti morju, ki je bil nekakšen blitzkrieg v majhnem obsegu. Francove čete so napadale na najšibkejših točkah, izpraznile del ozemlja ter ujele cele divizije republikanske armade.

Zveze so bile tako slabe, da je več ujetih štabnih častnikov začudeno izjavilo, da so domnevali fronto v oddaljenosti najmanj sto milj.

Tako so izvojevali stroji slabo opremljeni Francovi armadi odločilno zmago.

Z letali je obvladal Franco zrak, moderni trucki so pa naglo prevzajali vojaštvo ob tisoč milj dolgi in slabo zaseleni fronti.

Na Španskem so se naučili Nemci, da zamore infanterija z ročnimi granatami in bencinskimi bombami tankom dosti škodovati. Začeli so izdelovati večje tanke, opremljene z močnejšimi klopniimi poskami, ki so se jih pozneje posluževali v bliskoviti vojni na francoskih tleh.

Angleška mornarica sicer gospodari morju, nikakor se pa ne more ubraniti nemškim bombnikom ob francoski obali. Če bodo Nemci v teku prihodnjih par mesecev povečali zračne in submarinske napade na trgovske in tovarne ladje, bo imela Anglija izgube, ki ne bodo nič manjše od izgub v svetovni vojni.

Problem je že znatno bolj resen kot pa začasa svetovne vojne, kajti Anglija se ne more več posluževati mornariških oporišč ob južni irski obali.

Nemci to prav dobro vedo in imajo poleg tega z utrditvijo prevliske obali znatno boljše strateške postojanke kot so jih imeli v svetovni vojni. V to svrhu se jim ni treba posluževati niti najmodernejših bombnikov, pač pa zastarelih zrakoplovov, letelce komaj z naglico 150 milj na uro, ki lahko podnevi napadajo ter se pred angleškimi zasledovalci skrivajo za oblaki. Ta letala ne napadajo le ladij, pač pa vrše tudi važno poizvedovalno službo za submarine.

Problem bi se za Anglijo še znatno poslabšal, če bi se nemške motorizirane divizije koncentrirale severno od Pirinejev, vdrle v Špansko ter zasedle zapadno obal in Portugalsko do Gibraltarja. Na Španskem bi Nemci sploh ne zadeli na odpor, kajti voditelji falangistov so Hitlerjevi prijatelji. Falangisti imajo na Španskem več besede, več veljave in več oblasti kot pa konservativci.

Vojaški opazovalci so mnenja, da bi se oficijelna Španska pridružila Nemčiji le v slučaju, če bi bila prepričana, da je vojna z Italijo doboljena in da je treba le še zadnjega odločilnega udarca, pa bo angleški imperij v razvalinah.

Hitler se najbrž še ni odločil, če bi se mu izplačalo brez dovoljenja španske vlade zasesti špansko obal.

Portugalska je devetdeset odstotno za Anglijo. Ker pa nima primerne kopenske armade in zračne sile, bi bil njen odpor proti Nemcem sličen samomoru.

Španska je bila učiteljica sedaj bojujočih se držav.

Kaj lahko se zgodi, da bo postala tudi njihova žrtev.

OGLAŠUJTE V "GLASU NARODA" ...

Iz Jugoslavije

108 let star

črnogorski junak Ignjat Milošević, ki se je boril ko vstaš proti Tarkom in zdaj zadovoljen živi v va-i Dragovci pri Nevesinju. Rodil se je l. 1832 in kljub visokim letom pride vsakega prvega v mesecu v Nevesinju, da lastnoročno dvigne svojo vstaško pokojnino. Vas Dragovica je oddaljena od Nevesinja 25 km, toda starega junaka še nalo, ne ovira ne vročina ne sneg in vihar. Vsakega prvega krepko premieri svojih 50 km. In če bi bilo treba večkrat dvigniti pokojnino, bi pač Ignjat še večkrat opravil to pot.

Mater je vprico hčerke povozil brzovlak.

Stana Asanovičeva, žena pletilec košar iz Vranskega Priboja je v družbi svoje hčerke nabirala vejave in biče blizu železniškega mosta. Ko je nabrala butaro, je hotela čez most na drugo stran. Bila je preobložena z vejavjem, ko je prihrumel brzovlak iz Skoplja, zgrabil vejave in potegnil nesrečno mater pod-e. Hčerka se je k sreči rešila.

Pretrsljiva žaloigra na vasi.

Manda Kalajžić, 60 letna žena iz Umecitja pri Petrinji, je bila nekoč zelo premožna. Po smrti svojega moža je delala na posestvu in vzgajala svojega edinega sina. Ta pa je kmalu zašel na slaba pota, začel izostajati od doma, ni hotel obiskovati šole in je postal od dneva do dneva slabši. Ko je bil starejši, je uganjal razne nevedne stvari, ki so hudo žalostile dobro in pošteno mater.

Sin je postal zapravljivec, pijanec, kvartač posestvo je začel propadati. Končno je tako zelo zadolžil posestvo, da je stara Manda začela kuhati za druge, da je preživela sebe in sina pijanca. Za materine opomine in prošnje se ni zmenil. Če mu je mati očitala pijančevanje, jo je do krvi pretepel. Mati je še vedno upala, da se bo sin poboljšal, pa je postal vedno hujši. To je trajalo do pretekle zime, ko je neke noči sin prišel domov pijan in nava-

lil a mater, da bi jo ubil. Mati je v silobranu pograbila sekuro in udarila z njo sina, ki se je mrtev zgrudil na tla. Naslednji dan je mati priznala svoj zločin. Tudi pri glavni razpravi pred okrožnim sodiščem je vse priznala in dejala, da je ubila sina v silobranu. Številne priče so opisale Mando kot dobro ženo, sia pa kot nepriprava, ki je spreminil materino življenje v pravo Kalvarijo. Okrožno sodišče je mater oprostilo. Oprostilo sodbo je sedaj potrdil tudi stol sednoročice v Zagrebu in tako rešil krivde ubogo ženo, ki je obrčunala s sinom pijanceem v trenutku, ko je hotel vzeti življenje svoji materi.

S petjem si hoče zaslužiti ženo.

Ljuba Pribojevič, ubog časopisni prodajalec v Orahovcu, se je zagledal v Fatimo. Njegove najlepše sanje in vroče želje so pa morale ostati neizpolnjene, ker je Fatimin oče zahteval za svojo hčerko znatno vsoto in ubogi prodajalec časopisov ni kakor ni mogel spraviti skupaj tako velike kupnine. Ljuba pa se ni hotel odreči Fatimi in je sklenil, da bo ljubljeno dekle pridobil s petjem. Ljuba ima namreč lepo, polno doneč glas, in hoče kot poulični pevec nastopati. Prve izkušnje, ki jih je v svojem novem poklicu doživel, so utrdile upanje, da bo v doglednem času vendarle spravil skupaj vsoto, ki jo zahteva Fatimin oče. Nad sto pesmi in spevov zna Ljuba, hodi od kavarne do kavarne, od gostilne do gostilne in prepeva svoje pesmi. Zaradi lepega glasu in vedno veliko poslušalcev in po petju zbira svetle dinarke. Nevoščljivci pravijo, da bo Fatima postala že grda in stara, preden si bo Ljuba prihranil dovolj denarja. Ljuba pa ne da nič na take govornice, marveč vztrajno prepeva dalje, potuje od kraja do kraja, v dežju viharju in snegu, da bi dosegel svojo življensko srečo in si pridobil lepo Fatimo.

Pastirček postal iznajditelj.

Kmet Panta Lazič, ki ima v bližini Sombora malo posestvo, si je moral v svoji mladosti su-

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner 228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

žiti kruh kot pastir. Zato mu ni bilo mogoče obiskovati šole, vendar mu pa njegova neumorna pridnost ni dala počivati in s 40. letom se je začel pridno učiti brati in pisati. Lazič je bil namreč nadarjen mladenič in ni hotel v življenju igrati podrejene vloge. Ko je končno postal lastnik zemljišča, se je popolnoma posvetil proučevanju, kako bi pomnožil pridelek pšenice. Lazič je delal po starem pregovoru: Kakršna setev, takšna žetev in je skušal v prvi vrsti zvišati pridelek pšenice s strokovnjaško setvijo. Polovico svojega zemljišča je obdelal kakor drugi kmetje, na drugi polovici pa je vsejal zrnje v vrstah, pri čemer je pazil na to, da ni prišlo kakor pri navadnih setvi v zemljo po deset ali še več zrn skupaj. Med vrstami pa je natrosil gnoj. Deset let se je trudil iznajdljivi kmet s temi poskusi, o katerih moremo danes smatrati, da so končani.

Uspeh je prekosil vsa pričakovanja. Medtem ko je po starem načinu setve pridelal na kata-tralnem oralu 10 do 12 stotov pšenice, pridelal sedaj po svojem načinu setve 16 do 17 stotov. Pri tem pa je treba pomisliti, da je pri tem načinu setve prihranil najmanj 60 odstotkov pšenice. S tem prihrankom se krijejo večji obdelovalni stroški. Lazič je tudi sestavil za ta način setve tudi stroj, ki lepo v vrsti polaga zrna v zemljo, obenem pa tudi med vrstami gnoji. Ta svoj stroj je Lazič prijavil patentnemu uradu v Beogradu. Obenem pa je prosil merodajne oblasti za finančno podporo, s katero bi mogel izdelovati take stroje. S takim načinom setve bi se moglo pridelati tudi veliko več koruze, fižola in repe.

Zagonetna žaloigra

se je primerila v Somboru, kjer je 20 letni dijak Mirko Stošić

Peter Zgaga

V naši ljudski govorici se To je bil seveda samo za-večkrat sliši: — Tako rad jo tek. Oblasti so ga prej zaj-ima, da bi jo najraje pozrl. le, predno je svoj namen iz-šil do konca.

— — —

To pa ni samo prazna beseda, pač se na včasih res kaj takega zgodi.

Tako naprimer berem poročilo iz Slavonskega Broda v Jugoslaviji o Matu Krajnu, ki je bil neznansko zaljubljen v svojo ženo Katarino.

Ker mu ni hotela vračati ljubezni, ji je odgriznil nos.

ustrelil mlado ločenko Katarino Šunerjevo. Mlada žena je stanovala v hiši njegove matere. Komaj sta prišla domov, je odjeknil strel. Ko je v sobo prihitela študentova mati, je našla aKtarino v mlaki krvi, sin Mirko pa si je raval lase in slednjico zbežal na ulico. Ko so Katarino Šunerjevo prepeljali v bolnišnico, je izdihnila, ne da bi se bila prej še zavedla. Ubijalčeva mati je bila od dogodka tako pretresena, da je glasno vpila, kar je razbesnilo njene psa, ki je napadel svojo gospodarico in ji s trebuha odtrgal kos kože. Tako so tudi vdovo prepeljali v bolnišnico. Policija vodi preiskavo, da dožene, ali je Mirko zgolj po nesreči ali namenoma ustrelil mlado ženo.

Ženin je umrl od veselja.

V vasi Mršaneh pri Čačku se je pretožni kmečki sin Milorad Krivokuća zaročil z Nado Propadovičev, hčerko prav tako premožnega posestnika iz Lipnice. Ko so prišli nevesta in starši po starji šegi ogledat ženinovo donračijo, so ženinovi starši poskrbeli za kar naj-lepši sprejem. Obe družini sta bili izvrstno razpoloženi. Ko se je nevesta poslavljala in ji je ženin stiskal desnico, ga je prevzelo tolikšno veselje, da se je na mestu zgrudil in po nekaj minutah izdihnil. Zdravnik je ugotovil srčno kap.

Razmesarjeno truplo brez glave in nog

so našli na železniški progi med Sušakom in Reko. Šele po daljšem iskanju so našli obe nogi in nekaj metrov daleč stran od trupa, glave pa sploh niso mogli najti. Po daljši preiskavi je bilo ugotovljeno, da je pokojnik 39 letni Andrej Grubišić lastnik gostilne "Sloge" s Sušaka.

Sploh so pa v starokrajških časopisih zelo zanimive stvari. Naprimer o odlikovanjih tist oseb, ki so imele kaj opravila z odkritjem spomenika pokonemu kralju v Ljubljani.

Najvišje odlikovanje je dobil učen profesor, ki je imel odkritju spomenika slavnostni govor.

Za njim je bil odlikovan predsednik Združenja rezervnih oficirjev.

Tretji srečni odlikovanec bil policijski komisar v Ljubljani.

Kot četrtemu je bilo pa podeljeno odlikovanje akademiku kiparju Alojziju Dolinarju, ki si je kip zamislil in k njemu napravil.

Na koncu poročila je naslednja zanimiva pripomba: — Vsi odlikovanci so bili oproščeni plačila takse za podeljevanje odlikovanja.

To je pa tisto, česar dosle nism vedel, da je namreč treba v Jugoslaviji plačati odlikovanja davek. Nadvse pa metna odredba, ki prinaša državni blagajni z ozirom na sto tisočera podeljena odlikovanja lepe dohodka.

Umetniku Dolinarju je storila vlada sijajno uslugo, za katero ji bo vse življenje hvaležen, ker mu namreč ne bo treba plačevati davka od medalje, ki mu je bila podeljena za njegov umtovor.

Novica, ki razen hišnih posestnikov prav nobenega Zagrebčana ne zanima:

— Voda se bo podražila v Zagrebu z novim letom. Uprava mestnega vodovoda utemeljuje to s povišanjem cen materialu in s povišanjem mezd uslužbenemu delavstvu.

Naslednje, navidez nedolžno poročilce, me je neprijetno dirnilo:

— Zastopniki kluba nemških študentov v Zagrebu so obiskali župana Starševića. Prosili so ga, naj jim določi kakšno sportno igrišče, kjer se bodo lahko redno vježbali. Povedali so, da ima klub okrog 350 članov. Župan je obljubil da se bo prizadeval, da bo klubu ustreženo.

350 organiziranih nemških študentov v Zagrebu ... V Zagrebu je tudi nemški turistični urad, v katerem je 250 dobroplačanih uradnikov, dasi v tem času ne potuje noben Jugoslovan v Nemčijo za zabavo ... V Beogradu, Zagrebu in Ljubljani prihajajo nemški profesorji predavat ...

Z ozirom na vse to se človek nehotе vpraša: — Ali ni jugoslovanska vlada v zadnjem poldrugu letu res ničesar slišala o peti koloni, s katero je Hitler razmeroma lahko podjarmil skoro vso Evropo?

Ali jugoslovanske oblasti res mislijo, da pošilja Hitler iz ljubezni do Jugoslavije svoje ljudi v naše kraje? Čemu "profesorji", ki prihajajo v Jugoslavijo predavat, potujejo teden dni pred predavanjem in še več dni po predavanju po jugoslovanskem ozemlju?

Ubogega vandroveca ali beraca, ki se ne more z nobenim dokumentom izkazati, smatrajo takoj za protidržaven element in ga zapro, da je črn, nemškimi "profesorjem" pa odpirajo na stežaj urade, prirejajo jim svečane sprejeme ter jim menda še stroške plačajo.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

**SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTA
BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA**

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNP

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

**DARILNE POŠILJATVE
v JUGOSLAVIJO in ITALIJO**

100 DIN.	—	—	\$ 2.20
200 DIN.	—	—	\$ 4.00
300 DIN.	—	—	\$ 5.85
500 DIN.	—	—	\$ 9.25
1000 DIN.	—	—	\$18.—
2000 DIN.	—	—	\$35.—
5000 DIN.	—	—	\$85.—

V DINARJIH

V LIRAH

50 LIR.	—	—	\$ 2.90
100 LIR.	—	—	\$ 5.—
200 LIR.	—	—	\$ 9.50
300 LIR.	—	—	\$14.—
500 LIR.	—	—	\$22.50
1000 LIR.	—	—	\$44.—
2000 LIR.	—	—	\$87.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—

Velik razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih, oz. lirah. Iste velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
11 FORTNIGHTLY BUILDING
216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

M. TEFFT:

Potomec

V mestu na Volgi je slovel rod Salajevih za skozi tri, morda štiri pokolenja. Praded tega rodu je izviral menda še od Tatarov, ded je bil bogat trgovec in strasten kvartopirec. Njegov sin je obogatel še bolj in izvoljen je bil za župana. Prebrisan, spreten trgovec je bil. V leta njegovega gospodarjenja je prišel Puškinov jubilej. Imel je bas trgovsko potovanje v Moskvo pred seboj. Mestni očetje so mu naročili, naj kupi tam za jubilej Puškinov doprnski kip.

Odpotoval je dobri župan Salajev in pripeljal doprnski kip Lomonosova.

"Po Puškinu je zdaj veliko povpraševanje. Pa sem dobil Lomonosova za polovično ceno. Saj je vseeno, ker ju pri nas itak nihče ni poznal."

Vse bi bilo gladko, da se ni našel domač inteligent — v vsakem mestu so imeli takega — učitelj na mestni šoli, ki je protestiral in zagrozil, da spravi to v novine.

Po smrti Tolstega se je začelo govoriti po mestu, da bi mu bilo treba postaviti spomenik. Salajev je torej našel izhod. V občinskem svetu se je oglašil k besedi rekoč:

"Spomenik je bil predrag. Glava bi še ne bila tako draga, pač pa podstavek. Predlagam torej: v Nižnjem Novgorodu je ostala po razstavi ogromna steklenica Durdinske pivovarne. Orjaška steklenica je to, kar cel paviljon. Pecenji na prodaj in še posadimo na njo glavo Tolstega, bo to sijajno. Štrlela bo visoko v zrak, iz vsega mesta bo viden naš spomenik, celo z Volge..."

Razen tega kulturnega delovanja je bil župan Salajev znan tudi po čem svojih hlapcev Aljoši, ki je imel čudovit svojevrsten talent: znal je tako bogato in sočno preklinjati in zmerjati, da so ljudje z Volge in na ladjah kar mežikali in pobožno majali z glavami. Al-

josa je znal vsakomur zamašiti usta.

Sin Salajeva pa ni spadal v rod. Bil je po materi, kosčen kakor trs slok fante. Poslali so ga študirati v Petrograd, potem pa še v inozemstvo. Domov se je vrnil kot dolgoletni mladenič šele po očetovi smrti. Čuden mladenič, nikamor ni zahajal za mestnimi dekleti se ni oziral, nikomur ni bil všeč. Po zadušnici za očetom je samostalno delal batjški: Mercu in odšel. Ni ostal v mestu. Kmalu se je preselil na svoje posestvo, sedem vrst od mesta. Dobro, je pripomnil takrat nekdo:

"Dinastija Salajevih je prav za prav izumrla. Ta ne izvira iz nje, on je samo 'potomec.' In to ime se ga je prijelo. Potomec je naročil nekoč učnega vrtnarja, urenil si je na posestvu zimski vrt, naročil pohištvo, kujige, slike in klavir, pohodil in umazal so mu vse z opankami. Potomec je na stal na pragu ves obupan in brizgal na nje carsko ambro iz pariške parfumerije.

Klavir so postavili tla umili, sobe prezračili. Potlej so se pa ob temnih večerih pogosto razlagati skozi široka okna težki akordi glasbe Sebastiana Bacha in valovili med tihimi brezami dalje preko kopice sveže pokošene sena, k mračnim gozdovom tam daleč na obzorju. Niso se jih pa dotikali, niso se spajali z ničemer — bili so tu tuji.

Na zimo je potomec odpotoval. Bila je vojna, potomec se ni pojavil. Vojna je minila.

V zapuščenem domu Salajevih so sneli muziki zavese, strgali prevleko s pohištva, knjige so si razdelili in polagoma pokadili vse liste iz njih. Zavihajoč v nje tobak, ko so je naslednje zime ob prvih snežnih metežih naenkrat pojavil potomec.

Prišel je iz mesta peš v tunjem, dolgem kožuahu, črn, suh s culico v roki. Vstopil je v

hladen dom. Iz culice je vzel kosček sladkorja in portret Oskarja Wildea — nič drugega ni bilo v nji. Šel je skozi sobe in odprl klavir. Hlad mu je dihljal v obraz in po miših je zasrdelo. Dotaknil se je tipk, ki so zadonele z raztrepanimi, neglasbenimi zvoki.

Prišli so muziki, posedli so, jeli vzdihovati in se delali razumne. Potomec so pravili kako so se časi izpremenili, da ni več tako kakor je bilo itd. Pri tem so jim ahajali pogledi po sobi. Otapili so z njimi tudi kosček sladkorja in Wildejev portret, opazili so potomec porumeneli obraz in v zadregi so zopet odšli. Potem so mu sporočili, "da dovoljujejo bivšemu veleposestniku Salajevu stanovati v njegovem lastnem bivšem domu in da bodo zaenkrat skrbeli zanj." Z velikim trdom je privlekel potomec klavir v svojo sobo, manjšo, v nadi, da se bo tam ogrel. Pa tudi tam je bilo hladno, tako da se ni segrel niti klavir, niti njegov gospodar. Peči je kuril s starimi okvirji, ki jih je našel na podstrešju. Dvni ni znal sam sekati. Vžigalce ni imel in tako je hodil po živ ognjen v kolibo k bivšemu kovažu: tleča polena je nosil čez vse dvorišče.

O božiču so muziki zopet prišli. Zopet so se delali pametne in sporočili so mu, da vzamejo njegov klavir v prosvetne namene za mestni kino, njega kot bivšega Salajeva je pa sklenil mestni svet oženiti; tu v soseščini živi vdova po vojaku s šestimi otroki, nima se kam obrniti, on — Salajev — pa itak potrebuje ženske roke, tako da se bo vse najlepše uredilo.

Potomec ni odgovoril, morda niti razumel ni, za kaj gre. Toda čez dva dni je izginil. Muziki so preiskali vso hišo od strehe do kleti — ni nogoče drugega kakor da se je potomec obesil. Najbolj jih je pa zanimalo, da je z njim vred izginil tudi kožuha. Toda obesen — niso našli niti v kožuahu, niti brez kožuha. Za kožuha jim je največ šlo, toda o njem ni bilo duha ne sluha.

Niti v mestu ni bilo za potomec nobenega sledu. Sklenjeno je bilo torej, da je najbrže odšel, da so ga med potjo napadli in požrli volkovi. Tiste zime jih je bilo mnogo in bili so krvoločni — gladni. Hodili so v celih krdelih in bili so tako predrzni, da so prihajali celo v mestne ulice, kjer so hlapčali in požrli pse.

Muziki so pa čakali da sklepni sneg, da bi morda vendar našli kožuha. Našli ga pa niso, in sčasoma so pozabili na kožuha in na potomec.

SIVALKE

izurjene dobe delo pri moških klobukih. Zglasite se pri: KRAFT HAT COMPANY 440 LAFAYETTE ST. NEW YORK, N. Y.

ZENITNA PONUDEBA

Slovenec, samostojen, srednje starosti, ki ima lep dom, trgovino in nekaj denarja, se želi v bližnji bodočnosti oženiti ter bi se rad v to svrhu seznanil s Slovenko ali Hrvatico v starosti od 24 do 33 let, tudi če je vdova brez otrok. Besne ponudbe je poslati na: ZENITNA-KANADČAN, c. of Glas Naroda, 216 W. 18th St., New York.

Manjši narastek prebivalstva

Manj ljudi se razmeroma rodi in priseljevanja takorekoč ni več; tema dvema dejstvom Census Bureau pripisuje okoliščino, da se je prebivalstvo v Združenih državah tekom zadnjih let tako malo pomnožilo.

Statistični urad pa še zraven naglašja, da, ako se te tendence nadaljujejo, prebivalstvo za kakih 30 ali 40 let postane stacionarno, to se pravi, ne bo več naraslo, oziroma se bo še zmanjšalo.

Prebivalstvo te dežele je dne 1. aprila 1904 znašalo 131.669.275 duš kar znači le 8.894.229 več kot deset let nazaj oziroma narastek od le 7.2 odst. To je najmanjši odstotek narastka, odkar se je začelo šteti prebivalstvo leta 1790. Pa je tudi v številkah najmanjši narastek od desetletja 1860—1870 naprej, ko je prebivalstvo naraslo za 8.375.128 ljudi.

Kar se tiče imigracije tekom zadnjih deset let, podatki pokazujejo, da je bilo več izseljevanja kot priseljevanja, kajti ljudi, ki so zapustili Združene države za inozemske dežele, je bilo za 46.518 več kot onih, ki so sem prišli iz inozemstva. Nasprotno temu podatki za desetletje 1920—1930 pokazujejo, da 19 odstotkov narastka prebivalstva je bilo pripisati imigraciji.

Spremembe prebivalstva v posameznih državah izkazujejo, da je šest držav izgubilo na prebivalstvu. Nikoli se ni poprej zgodilo, da bi več kot tri države izgubile na prebivalstvu tekom kakega desetletja. Petorica držav, ki imajo manj prebivalcev, so bile one, ki so

bile najbolj prizadete po prašnih viharjih v letu 1930, kateri so preko noči opustošili rodovitne poljedelske pokrajine, in odgnali mnogih tisoč družin v druge pokrajine, da si najdejo boljše poljedelske razmere. Te države so North Dakota, South Dakota, Kansas, Nebraska in Oklahoma. Šesta država, Vermont, je zgubila le 380 ljudi.

Le ena država, California, je pomnožila svoje prebivalstvo za več kot en milijon. Druge države, ki izkazujejo znaten narastek, so: New York Florida, Texas, Michigan, No. Carolina, Tennessee, Pennsylvania, Ohio, Illinois, Louisiana in Virginia. Država New York, ki ima 13.479.142 prebivalcev, ostaja še vedno najbolj obljubena država daleč nad drugimi, Pennsylvania ostaja druga s 9.900.150 ljudi. Nevada ima najmanj prebivalcev, 110.247.

V obrazloženje velikega narastka prebivalstva v državi California, Census Bureau naglašja, da velik del tega narastka se more pripisati naseljevanju novega ozemlja, ali, kakor v Floridi, znaten del je pripisati preselitvi nekaterih slojev prebivalstva v kraje z ugodnejšimi podnebjem. V drugih državah je industrijalni razvoj doprineel k narastku prebivalstva. Zopet v drugih državah, zlasti na Jugu, je večje število rojstev pomnožilo prebivalstvo, dočim v pogorskih državah in na severozapadu so farmarji, ki so se priselili iz opustošenih pokrajin, takozvane Dust Bowl ozemlja, pripisali k narastku.

METUZALEM MED LISTI.

Pred nedavnim je prenehal izhajati časnik, ki je med vsemi na svetu najdalje izhajal, namreč 1400 let.

Ta Metuzalem med časopisi je bil kitajski proizvod. Tiskali so ga na šestih listih iz rumene svile, ki so jih sešivali. Ugledne kitajske osebnosti so list dobivale kot posvetila. Izdajateljji so uživali dolga stoletja široko neodvisnost. Prvo "grajo" so si nakopali tedaj, ko je okrog leta 1200 tedanjji izdajatelj propagiral misel, da bi poslali odpravo učenih Kitajcev v Evropo, da bi tam proučevala življenje in navade ljudi, a če bi se našlo kaj koristnega, naj bi se presadilo na kitajsko tla. Ker se mož ni dal pončiti, da Kitajska tega ne potrebuje, so mu položili lastno glavo pred noge.

Kar se tiče Evrope, so prvi listi, kakor jih razumemo danes, izhajali v Nankiju in Švici. V Strassbourgu je neki Johann Carolus leta 1609 izdal časnik pod naslovom, ki bi se mu reklo po naše "Poročilo o vseh odličnih in spominu vrednih zgodbah." Naslednje leto je v Baslu izšla "Basler Ordinari Wochenzeitung," ki je pa prenehala izhajati že leta 1611, ko so njenega urednika vtaknili v ječo. Ta vzgled pa ni oplašil ljudi, kajti kmalu so začeli podobni listi izhajati vsespovsod. Tiskali so jih večkrat na dveh straneh, v oktavi ali malem kvartu, pozneje so se po številu strani in formatu povečali, njih slog pa je bil snoparen in brezoseben. Kritiziranja in psovavanja je iz tega razloga niso mogli uganjati. Pot od teh lističev do modernih vestnikov, ki jim je glavni znak aktualnost in periodičnost, pa je bila zelo počasna.

KLUB PROTI LJUBO-SUMNOSTI.

V Los Angeles, Cal., so ustanovili klub, ki naj bi namen boriti se proti ljubosumnosti v zakonu. Ustanovili so ga zakonci sami. Na klubskih večerih predavajo na primer o temah: "Kako ozdravim ljubo-

sumnega moža?" "Kaj naj storim za ljubosumno ženo?" itd.

Člani diskutirajo o znanstvenih izsledkih glede izvora ljubosumnosti ter preračunajo pri tem tudi na sorodna področja, kakor na prednost, ki jo dajejo starši določenim otrokom in podobno. Vsak član ima pravico naznaniti napade ljubosumnosti svojega zakonskega druga vodstvu kluba, in to vodstvo je potem dolžno storiti primerne korake proti tej "zmoti v zakonu."

IZ GRŠKE ZGODOVINE.

V zgodovini novejših dobe ni bila vojna sreča nikoli posebno naklonjena grškemu orožju, nasprotno, že v prvi vojni proti Turkom, katero je začela zaradi rodovitne Tesalije in Kreta, je bila Grška primorana del Tesalije vrniti Turčiji. Kljub temu neupelom pa se je grško ozemlje nepretrgoma povečevalo. Da je bilo temu tako, gre hvala v prvi vrsti nekdanjim napetostim med Turčijo in Rusijo. V takšnih okoliščinah je Grška leta 1864 dobila Jonske otoke, Tesalijo in južni del Epira, leta 1881 pa zapadno in srednjo Makedonijo, ostanki Epira, Kreta in Egejske otoke. Leta 1912 ji je bila dodeljena vzhodna Makedonija, po svetovni vojni pa je dobila del makedonske obale in zapadni del Trakije.

Vse te povečave ozemlja, ki si jih je Grčija pridobila brez vojn, in žrtve, pa so Grki na koncu drago plačali leta 1922, ko so hoteli prisiliti Turčijo, da jim odstopi maloazijsko obalo. Grška vojska je takrat

NEVERJETNO PRENEHANJE REVMATIZMNIH BOLEČIN

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo nepričakovano rešenih revmatičnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je še bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zakažite Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek: "O LOVU IN LOVCIH," ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakah po 2 oz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA SE DANES

Slovensko Amerikanski Koledar za l. 1941, Velika Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

VOJNA POROČILA

(Nadaljevanje s l. str.)

med bombniki in bojnimi ladjami se je vnel boj, ki je trajal do mraka.

Uničenih je bilo najmanj 7 nemških in italijanskih bombnikov.

Kot izgleda, se je sedaj pričela prava vojna za Sredozemsko morje, ki ga Mussolini imenuje "mare nostrum" (naše morje). In v tem boju si stoje nasproti angleške bojne ladje in nemški strogolavci, ki so se sedaj prvič pojavili v Sredozemlju.

NENAVADEN PISAR.

V Tokiju živi neki Hirchei Homma, ki je na eno samo riževno zrno zapisal 3021 črk. V nasprotju z drugimi umetniki drobnopisa, Homma ne uporablja peresa, temveč japonski pisalni čopič. Pri tem pa ne dela s povečevalni msteklom ali mikroskopom, čeprav je njegovo pisavo mogoče brati samo z mikroskopom. V svoji domovini slovi kot specialist za rokopisne vizitnice in napisane deske za poslovne ljudi.

KONEC KAZENSKÉ NASEL-BINE NA HUDIČEVEM OTOKU.

(Kakor poročajo iz Stockholma, so kolonialne oblasti razpustile kazensko naselbino na Hudičevem otoku, ker francoska vlada ni pošiljala več plačil kaznilniškemu vodstvu.

Vrata kaznilnice so odprli in vsi težki zločinci so na čolnih, ki so jih sami stesali, odpluli.

KUHAJSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.—

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York, N. Y.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattin; Walsenburg, M. J. Bayak

INDIANA: Indianapolis: Frank Zupančič

ILLINOIS: Chicago, J. Bevil; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago in Waukegan, Math. Warlek

MARYLAND: Kittumiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN: Detroit, L. Plankar

MINNESOTA: Chisholm, J. Lukach

Ely, Jos. J. Peschel; Eveleth, Louis Goula; Gilbert, Louis Vossel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatin

MONTANA: Roundup, M. M. Paulan; Washoe, L. Champa

NEBRASKA: Omaha, F. Brodinski

NEW YORK: Brooklyn, Anthony S. Gornow, Karl Strahov; Little Falls, Frank Macle

OHIO: Barberton, Frank Freha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stapis; Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant; John Kuma; Youngstown, Anton Kikel

OREGON: Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar

Cornemaugh, J. Brezovec; Cooverdale in okolica, Mrs. Ivana Ropnik

Export, Louis Zupančič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamin

Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Home City, Fr. Ferencbat

Imperial, Vence Palcich

Johnstown, John Polanjs

Krayn, Ant. Tausel

Luzerne, Frank Balloch

Midway, Jund Zusi

Pittsburgh in okolica, Philip Progar

Steele, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Alfr, Fr. Skok

Sheboygan, Joseph Kakes

WYOMING: Rock Springs, Louis Tancher

Diamondville, Joe Bihor

Vsak zastopnik tega podjetja za svoje mesto, katerega je prejel. Zastopnika tega podjetja.

UPRAVA "GLAS NARODA"

